

**Posudek oponenta disertační práce Mgr. Anny Hamrlové
“Nástěnná malba v městském prostředí 16. a počátku 17. století na pomezí Čech a
Moravy“ předkládané v roce 2019 na Ústavu dějin křesťanského umění**

Disertační práce Anny Hamrlové je zaměřena na téma, kterému se dosud věnovalo jen velmi málo pozornosti a které si tuto pozornost zaslouží spíše pro svůj, jak autorka sama podotýká, kulturněhistorický význam, než pro výtvarnou kvalitu pojednávaných děl. Na práci oceňuji snahu o zasazení tématu výzdoby průčelí a interiérů městských domů do co nejširšího kontextu, ať už jde o historické zakotvení daného regionu s ohledem na náboženskou situaci v jednotlivých městech, nebo o širší uchopení výzdoby městských domů v evropských centrech s důrazem na německé země a Itálii, ke které se severní Evropa příměji či nepřímě vždy vztahovala, a snahu o představení jisté typologie. Případná jsou tedy rovněž v této souvislosti doložená dobová doporučení italských teoretiků ohledně vhodných způsobů výzdoby, platná ovšem spíše pro italské prostředí. Autorkou sledované stylové vztahy s výzdobou měšťanských domů v dnešním středním Německu jsou rovněž přesvědčivé, ač ve sledované oblasti a v Českých zemích obecně jsou podstatné spíše grafické předlohy, a to zejména z německy mluvících zemí. Je třeba ocenit, že Anna Hamrlová dohledala množství grafických předloh ke sledovaným památkám a poctivě se snažila každou nástěnnou malbu stylově charakterizovat nebo nalézt její zdroj, což jí mnohdy stěžoval poněkud rustikální charakter maleb.

K největším přínosům práce patří shromáždění a uměleckohistorické zhodnocení materiálu, jež je v mnohém zcela neznámý. Z toho titulu má jádro práce spíše soupisový charakter, ale nechybí zde ani analýza ikonografie a bližší kulturněhistorický rozbor.

Celou práci se táhne jako červená niť otázka náboženského vyznání objednavatelů výzdoby daného regionu, což v mnohém můžeme považovat za jistou „past“ pro historiky umění, pokud bychom si nebyli vědomi skutečnosti, jež se čím dál více ukazuje, a tou je relativita spojení určitých námětů s určitou konfesí, už jen proto, že samotné historické osobnosti nebyly vždy ve své víře plně koherentní a stálí. Naštěstí si je patrně autorka složitosti tohoto vztahu vědoma a na mnoha místech textu se k ní vyjadřuje. Přesto se domnívám, že víra autorky v „čitelnost“ konfese pouze ze zobrazených námětů je někdy příliš velká. Například bych nabádala k opatrnosti v případě námětu čtyř církevních otců, které nemůžeme natolik automaticky považovat za téma katolické, jak to činí autorka na str. 112 v případě výzdoby kostela sv. Víta v Dolní Krupé. V případě grafických předloh rovněž nemusí být zcela jednoznačné, že recipient grafiky z nekatolického prostředí bude rovněž nekatolíkem. Dále si nejsem jistá, zda můžeme námět slunce na radnici v Havlíčkově Brodě spojovat s tzv. Bernardinským sluncem, jak je tomu v italském prostředí, se kterým jej autorka srovnává. Už jen proto, že zde chybí ve středu slunce písmena IHS.

Předložená disertační práce má nesporný přínos v podrobném zpracování a zmapování výzdoby měšťanských domů oblasti pomezí Čech a Moravy, splňuje požadavky kladené na disertační práci, a proto ji doporučuji k obhajobě a předběžně ji klasifikuji, jako prospěla.